

NAJVEČJI PROBLEM DEŽELI, v katerih divja voja, bo obnovitev porušenih mest in vasi. Gornje je slika iz Italije.

Nejasnost zavez. politike v Italiji in v Franciji

BADOGLIO ZAŠCITEN, GEN. DE GAULLE ODRIVAN. — NOVA ITALIJANSKA VLADA OBLJUBILA, DA NE BO ŠLA "NA LEVO". VLADE MALIH DEŽEL S FRANCJO

Vsled skušenj v prejšnji vojni je svetu v sedanjem konfliktu veliko bolj znano, da ni propagandi ničesar zaupati, ker vedno obljublja nekaj, česar zmagovali te dežele ne misljijo dati. Tak je n. pr. slučaj z Italijo.

Zahteve za demokratiziranje odrivane

Sele poslednje čase se je izvedelo, da so zavezniške vlade Italiji obetale nekaj, česar ji niso misljili dati. In to je, demokratičnim krogom svobodne roke.

Ko je nastalo celo v reakcionarni, primitivni južni Italiji val ogorčenja proti dinastiji Badogliu, hierarhiji in vsem drugim, ki so služili Mussoliniju toliko, da so zavezni morali nekaj obljubiti, so nerodno zadevo odlagali z raznimi opravičevanjimi. Končno pa se le zedinili, da kralj in Badoglio lahko odstopita, kadar okupiramo Rim.

Spremembe, ki pomenijo vse po starem

In res, ko so zavezni okupirali Rim, sta kralj in Badoglio izvršili vsak svojo obljubo. Prvi, da se umakne in nadaljevanje vladarskih poslov izroči si, drugi pa je demisjoniral, kakor je obetal, in veri, da ne bo izrinjen.

Kar se tiče dinastije, se je "vse dobro iztekelo", a ne toliko, da bi bilo po volji angleški vladi.

Badoglio pa se je ob svoji demisiji nekoliko kujal, češ, da noči v novo vlado. To se je zdelo njegovim nasprotnikom kot naša. Nič več ga niso silili. Tako je ostal zunaj.

V Londonu so stvar preudarili in vrhovnemu zavezniškemu poveljstvu naročili, da nove vlade ne sme priznati, pač pa naj teoretično ostane stara Badoglijeva vlada v veljavi. (Tako se je glasilo dne 18. junija brezčeno poročilo dnevnika Times in New York in Tribune v Chicagu.)

Vlada brez moči

Nova italijanska vlada pod predsedstvom Ivana Bonomi je bila teden dni brez avtoritete, ker je zavezniška vrhovna komanda v Italiji na posredovanje iz Londona ni hotela priznati. Churchill je smatral, da jo tvojico preveč neodgovorni ljudje, ki bi lahko v svoji nepremišljajo-

senator Taft iz Ohio, ki je med republikanskimi politiki ena izmed najvplivnejših osebnosti, je v svojem govoru pred graduantki kolegija Bethany v W. Va. dne 18. junija dejal, da kdo trdi, da je vojna za demokracijo, zavaja. Ravnov takoj zavaja, če trdi, da smo v vojni za pridobitev "štirih svobodščin" širom sveta, pravi Taft. Po njegovem smu v tem svetovnem konfliktu v borbi le za svobodo te dežele.

"N. pr., mi prebivalstvu Sovjetske unije ne moremo zagotoviti svobode govora in svobode vere, razen če smo se priprav-

Diplomati zavezniških sil še nič pokazali, da jim je demokracija glavni cilj

V angleškem časopisu se pojavlja vedno več razočaranja nad čudno, neenotno politiko zavezniških sil v odnosajih med deželami. Mnogi vplivni angleški listi dolže ameriško vlado, da ruje proti de Gaulleu, ker je pod vplivom Vichyjevcv, ki si prizadajo preprečiti socialno revolucijo v Franciji. Očitajo ji, da je od vsega začetka podpirala rajše Darlana, Girauda in druge reakcionarje kot pa de Gaullo francosko osvobodilno gibanje.

Tudi glede Italije kritiki vodilne zavezniške državnike dolže, da se jim je šlo več za obvarovanje monarhije in za staro gospodarski red, kot pa za odpravo fašizma in tako demokracijo, v kateri bi ljudstvo res odločevalo. Poročajo, da je Churchill zelo nezadovoljen, ker Badoglio ni več član vlade in v Rimu baje obetajo, da bo dobil v nji spet kako važno mesto.

Ni še dolgo, ko je angleški premier govoril zelo laskavo o diktatorju Francu in s tem odobril njegov fašistični režim. Pred nekaj dnevi ga je slaval za sposobnega, vzornega državnika tudi ameriški poslanik v Španiji, ki je znan oboževalec Francovega "reda in mira", enako angleški poslanik v Španiji. Vplivni newyorški nadškof Spellman tudi deluje zanj.

V Boliviji in latinski Ameriki se bojimo socialnih prevratov bolj kot fašizma.

Med Grki so Angleži poskrbeli, da se kralja, čeprav ga ne marajo, ne bodo tako lahko iznебili.

Dne 18. junija je Drew Pearson v radiu poročal, da sovjetski poslanik v Mehiki Oumansi deluje za povratek kralja Karla nazaj v Rumunijo.

Bivši hrvatski ban Ivan Šubašić je dobil nalog zbiljati maršala Tito s kraljem Petrom in ublažiti odnose med Titom in Mihajlovičem.

Podpredsednik Zed. držav Henry Wallace je na zgodovinsko važni misiji na Kitajskem.

Predsednik poljske zamejne vlade je bil na obisku pri ameriški vladi in se vrnil zagotovljen, da se bo poljsko vprašanje in spor med njo in sovjetsko vlado ugodno rešilo.

V vseh teh stvareh so torej sedaj delovni le diplomati in pa drugi višji krogi. Ljudstva vsled vojnih razmer in diktatur ter terorja še niso prišla do besede. Ampak, ko si jo izvojujejo, bodo v marsičem drugače odločila kot pa današnja diplomacija. Demokracija pride šele potem do svoje veljave.

Ivan Šubašić in Josip Broz-Tito se sporazumela za sodelovanje s Petrom

Iz poročil iz Londona, Barija in iz Kaira, ki so vse pod strogo cenzuro, je razvidno, da je bivši hrvatski ban dr. Ivan Šubašić, v svoji misiji, ki jo je dobil od kralja Petra na pobudo angleške vlade, uspel, kot je bilo v tem listu pred tremi tedni preverjan, da bo. Kajti mandata skoraj gotovo ne sprejel, če bi ne bil v naprej uverjen, da mu bo kompromis mogoče doseči. Ugladila ga mu je Titova vojna komisija s posetom v London pod vodstvom generala Velebita, in pa — naravno, králj Peter z odslovitvijo nekaterih neljubnih osebnosti iz jugoslovanske diplomatske službe.

Zedini so se delati skupno za čimprejšnji izgon sovražnika na podlagi volje za edinstvo oba strani, pravi uradno poročilo.

Vest, ki je bila svetu sporočena o menjenega dne pod firmo časniške agencije "Nova Jugoslavija", ne vključuje nobenih podrobnosti, kot je pač običaj v

Subašić, o katerem smo poročali, da je šel osebno na pogajanja s Titom, je bil pri njemu v dne 14.-17. junija. V poročilu iz Barija z dne 18. junija pravita, da so se njunega sestanka udeležili tudi načelniki osvobodilne vojske in vrhovnega osvobodilnega odbora.

Zedini so se delati skupno za čimprejšnji izgon sovražnika na podlagi volje za edinstvo oba strani, pravi uradno poročilo.

Vest, ki je bila svetu sporočena o menjenega dne pod firmo časniške agencije "Nova Jugoslavija", ne vključuje nobenih podrobnosti, kot je pač običaj v

Premogarji ne bodo imeli počitnic, ker se mudi z delom

Notranji tajnik Harold L. Ickes, ki je ob enem administratorju produkcije kurivnega materiala, je na premogarje in operatore apeliral, da naj letos opuste počitnice, ker se mudi s produkcijo.

"Potrebno je uporabiti vsak trenutek časa, da se nakopljene čimveč premoga," je dejal, in poudaril, da ker prehajamo v vojno v vedno večjem obsegu, se moramo potruditi, da producija nikjer ne zaostane.

Premogarji in njihova unija so bili v zadnjih par letih veliko napadani vsled svoje zahteve za zvišanje plače. Za naporno, neverno delo, ki ga vrše, je nizka. In ko bo vojne konec, bodo oni vsled drastično znižanih naročil za premog med prvimi, ki bodo moralni med brezposebne ali pa napolnjevalec, kakor po prejšnji vojni.

SEJA KLUBA ST. 1 JSZ

Chicago. — Ta petek 23. junija bo seja klubu št. 1 JSZ. Vsi člani in članice so vabljeni, da se je udeleže. Na dnevnem redu bo diskuzija o delavski politični akciji in pa o Sansu z ozirom na položaj v Italiji in pa na sporazum med kraljevo vlado in Titom.

Vstop vsem prost. Seja in razprava bo v Slovenskem delavskem centru, 2301 So. Lawndale Ave. Prične se ob 8. zvečer.

Anglija poslala Rusiji veliko blaga za oblike

Sovjetski poslanik v Londonu Fedor Gusjev se je dne 8. junija tajniku vrnjen zadev Anthonyju Edenu pismeno zahvalil za pomoč, ki jo je Anglija dala Rusiji v pošiljtvah blaga za oblike. Angleška vlada ga je kupila za tri milijone funтов šterlingov (nad \$12,000,000) in ga poslala v Rusijo.

delikatnih diplomatičnih zadev.

Vemo pa, da so Subašiću prekrbili pot k Titu Angleži, in da oni kontrolirajo tudi vsa poročila iz Anglije, Italije in Egipta. Ako je bil sporazum med Subašićem in Titom dosezen, se mu je uglasilo pot že v prejšnjih posredovalnih pogajanjih.

Ako so poročila o sporazumu točna, pomeni to sporazum med kraljem in partizani saj za časa vojne. In po vojni bo vodila volitve o vprašanju oblike države pa kraljeva vlada, če je osvobodilna fronta sklenila sporazum z njim v toliku, kot bi bilo razbrati iz cenzuriranih in diplomatično zaviti poročil. Kakšno vlogo bi imel v tej kombinaciji Mihajloviči, ni znano, a znano je, da ima v velesrbških krogih veliko prijateljev, Jugoslavije pa ne more biti brez Srbije.

Sporazum, kakor sta ga sklenila Subašić in Tito, mora dobiti kajpada odobritev Washingtona, Londona in Moskve, predno postane veljavен. Izgleda, da je tudi v tem slučaju zmaga angleška diplomacija.

v sedanji volilni kampanji mu gotovo ne bo.

Senator Shipstead iz Minnesota, bivši laborit in sedaj republikanec, skuša napraviti iz neke razprave med angleškimi poslanci vtič, da je Roosevelt že pred več kot 4. leti Churchillu obljubil Angliji oboroženo polem Zed. držav. Churchill takrat še ni bil premier, ampak prvi lord admiralte. Vsled strankarskih intrig in predstakov proti Angliji in Rusiji bo letos v tej deželi na stroške vojne veliko umazanega boja, ki pa ne bo v korist zmagi in bodočemu miru.

Politika CIO bo prenovljena v soglasju zakona

SIDNEY HILLMAN KONGRESNI KOMISIJI POROČAL O IZDATKIH NJEGOVIH UNIJ V VOLILNI KAMPAJNI. — SPOZNANJE, DA SE POSTAVAM NI MOGOČE OGNITI

Tiste unije CIO, ki so se odločile iti v kampanjo na svojo roko in jo same financirati, so v mnih tednih uvidele, da jim ne bo šlo gladko, čeprav jim je celo justični tajnik Biddle, zagotovil, da s svojo akcijo niso prekršile Connallyeve-Smithove postave, katera unjam še posebno prepoveduje prispevati iz blagajn svojega članstva v politične kampanje.

Tehnično izogibanje se ne izplača

Kot smo na tem mestu že poročali, se bi unije omenjeni postavili lahko postavile v bran s tem, da vodijo politiko na svojo roko, torej brez da bi kaj prispevale tej ali oni politični stranki. Toda ko se je predsednik političnega odbora CIO kongresni komisiji prostovoljno javil v zaslišanje, je uvidel, da so "tehnikalije" tudi na oni strani. Lé kaž majhen prestopek centralnega, ali kakega podružnega odbora CIO, in vsa legalistična izbegavljala na podlagi "tehnikalij" ne bi kaj prida zaledala.

Torej je po teh skupnjih dogonal, da je najboljše, ako se politični akciji CIO reorganizira. Dohodki in izdatki začetne akcije Kongresnikom je v naprej

(Konec na 4. strani.)

Naloga delavskega lista je služiti delavstvu in mu predočevati resnico

Taki delavski listi, ki služijo ljudskim bojem za odpravo socialnih krivic in za zgraditev pravčnega socialnega reda, po mnenju "mase" niso zanimivi, ker ne prinašajo takega čtiva, "kakršnega ljudje hočejo." Zato pa so med maso časopisi in magazini izkorisčevalnih in zavajalnih slojev veliko bolj "pričlubljeni" in razširjeni, kot pa tisti listi, ki ljudstvu dobro žele, ga uče in delujejo zanj.

Posedujoci sloji vsake dežele se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da maso odvračajo misli in zase. Ne le to, ampak jo na vse načine tudi hujskajo proti onim, ki jo uče misli tako, da bi bilo nji v korist.

Leta in leta so socialisti učili o vrednosti socialnega zavarovanja. Dopovedovali so delavcem, da so oni edini sloj, ki je brez socialne zaščite. V brezposelnosti je prepričen sam sebi in bedi. V bolezni, če nima prihrankov, je odvisen od dobredelnosti.

Pa se je dogodila silovita depresija in v nji smo dobili pod pritiskom razmer nekaj postav, kakršne in še vse boljše bi lahko že davno imeli in milijonom ljudi se ne bi bilo treba prebijati skozi krizo kot so se morali. Naše gibanje je propagiralo socialno zaščito, javna dela in blaginja za vse od kar obstoji. In če bi masa raje brala tisto, kar ji je v korist, namesto opajalna, zavajalno in drugo "zanimivo" gradivo, bi se ne dogodilo, da smo na eni strani uniceli živino in pridelke, ker je bilo "vsega preveč", na drugi pa je milijone ljudi dobilo na mizo komaj za najskromnejše preživljjanje.

Tisk posedujocega sloja ne poudarja teh dejstev, pač pa oglaša tiste, ki delujejo proti sistemu izkorisčanja in za zgraditev blagostanja za ljudi s "počeno pametjo".

Vojno zlorabljujo z zavajalnimi gesli in napajo tiste, ki delujejo za odpravo vzrokov, radi katerih se pojavljajo krvavi konflikti.

"Proletarec" je list, ki služi ljudskim koristim. Svojo nalogu vrši kolikor najboljše more.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz
Business Manager.....Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864

Volilni boj obeh strank v znamenju osebne gonje in praznih obljub

Kdo bo predsednik Zed. držav, ko bo vojne konec in se bo sklepal mir? Vedeli bomo po volitvah letosnjega novembra.

Kakšen bo zvezni kongres, ki ima glede pogodb med našo vlado in drugimi deželami končno besedo? O njemu lahko že pred volitvami vemo, da bo po mišljenju enak sedanju. Mednarodne probleme motri s stališča ozkogrudnega ameriškega kapitalizma. Za socialna vprašanja v svetovnem obsegu nima smisla.

Volilna kampanja je vroča, a še hujš bo po nominacijskih konvencijah republikanske in demokratske stranke. Republikanski glavarji so prepričani, ali saj delajo se tako, da neglede kdo bo demokratski predsedniški kandidat, bo poražen.

Mnogi demokratični politiki so mnenja, da so upi republikanov upravičeni, razen ako bo Roosevelt kandidiral. Smatrajo, da on edini bo v stanju poraziti republikanskega tekmeča.

Veliko demokratskih politikov, posebno v južnih državah, pa se je zaklelo proti Rooseveltu in svojo politiko usmerjajo v korist republikanskemu predsedniškemu kandidatu, kdorkoli bo, ker so suti "newdealske" administracije, čeprav se je new dealu predsednik Roosevelt uradno odpovedal in kar se njega tiče, to ni več volilno in ne politično geslo.

Demokratični burbonci na jugu so si izbrali Roosevelta za tarčo, ker ga dolže, da s svojimi proglesi za plemensko enakopravnost ogroža dominacijo belopoltnega plemena. Demokratska stranka na jugu ni nasprotova Rooseveltovim proglosom "štirih svobodščin", ako se jih razglaša v drugih krajih sveta, toda ne smejo pa veljati za Zed. države, posebno ne za one na jugu.

Crnici na drugi strani trdijo, da Rooseveltova administracija o plemenski enakopravnosti le govori, ni pa je še nikjer uveljavila. Pritožujejo se, da se tudi v armadi in mornarici postopa z njimi kot z inferiornimi ljudmi.

Veliko bomo do volilnega dneva čuli o vojni. Javno obe stranki izjavljati, da sta za borbo do konca. Republikanci ob enem dokazujojo, kako so demokrati naše vojne napore v marsičem zavozili in koliko boljše bi bilo, če bi oni imeli vlado v rokah.

Podtalno pa se sušila, da smo v vojni edino po Rooseveltovi zaslugi in da ako nočemo služiti Rusiji in židovstvu, moramo pomesti ves "new deal" iz Washingtona.

Antisemitizem ima v tej kampanji važno vlogo. Židje so v večini za Rooseveltom. V podtalni propagandi proti njim antisemitizem dokazujejo, kako ogromno je narastel pod Rooseveltom židovski vpliv, in da so Židje edini, ki se smejo iz ubežništva naseljevati v Zed. države.

Roosevelt ima v tej volilni kampanji veliko oporo tudi med unijami, posebno v CIO. Republikanci jih svare, da jim tega ne bodo pozabili in če v kongresu po prihodnjih volitvah ne bodo imene "prijeteljev", bo to "njihova krivda", kakor jih je učil Samuel Gompers.

Volilni boj se torej vrši s stališča sebičnosti posameznih interesov, predsodkov in maščevanj, zanemarja pa se najvažnejši problem, ki se ga obe stranki ogiblja, čeprav vesta, da je neizbežno pred nami.

Ta problem je povojna ureditev sveta, in pa kako po vojni preprečiti brezposelnost in krizo.

Mogočni politični mešetarji (lobisti) se brigajo le, kako svojim bogatim korporacijam pridobiti še več koncesij na stroške vlade, to je, ljudstva, dočim načrti za velika javna dela in gospodarsko preosnovno leže na policah.

Vzrok je, ker sta obe stranki posest kapitalizma. Obe delujeta ne samo da se ga tukaj ohrani in ščiti, ampak da se ga ščiti tudi v drugih deželah.

Kapitalizem je kriv fašizma in vojne. Socialne krivice imajo v njemu svoje korenine. Republikanska in demokratska stranka jih ne bosta izryvale. Rooseveltov new deal ga je otel iz propasti. Sedaj, ko je kapitalizem spet na trdnem, želi nazaj v dobo, kakršna je bila po Hoovrom. Zahetva zase popolno svobodo in odpravo vseh zakonov, ki mu jo "ogrožajo".

V volilnem boju bo do novembra veliko grmenja in demagogija se bodo trudili, da poženejo maso volilcev v histerijo.

Republikanci in demokrati se obkladajo drug drugega s "fašisti" in prvi druge dolže zavezništva s "komunisti". A po volitvah bo masa videla, da je zmaga v resnici zveza industrialcev in trgovske komore, kakor vselej doslej, včas pod znamko demokratske, največkrat pa pod firmo republikanske stranke.

Nad trinajst milijonov organiziranih delavcev bo po volitvah spoznalo, da so zmagali privatni interesi po njihovi zaslugi — namreč če so delavci sploh že sposobni spoznati to staro resnico. Ako se bi zavzeli glasovati za socialistično stranko in njen program, ter v agitaciji svojih par milijonov dolarjev rajše zanjo potrošiti kot pa v agitaciji za demokratske in republikanske kandidate, bi kaj imeli od tega. Tako pa se jim po vojni obeta nič kaj prida bodočnost.

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

V Evropi grme topovi. Z ozkega polotoka, na čigri skrajnem kotiku leži pristanišče Cherbourg, se odpira široka pot čez širne in obljudene planote Normandije. Po nji se vije reka Seine, ki spremlja potnika prav do Pariza.

Cherbourg je znan mnogim našim ljudem, ki so v mirnih časih na potovanjih v stari kraj ali pa nazaj v Ameriko šli z ladje ali pa na ladjo v tej luki.

V mirnih časih je bila skozi te kraje pot zelo lepa, še lepše pa planjave. Če potuješ v poletju, se pelješ čez polja posejana z rdečo deteljo, v jeseni pa so vse te doline posejane z ajdo, katera te na vso moč spominja na našo Dolenjsko.

Vsa pokrajina je zelo gosto obljudena. Lepe, belo pobelenje vaseč, ter mesta, katerih hiše so postavljene kot trdnjave, te spominjajo na davno prošlost, v kateri je bila ta planota naravnata pot osvojevalcev.

Cezar je vodil tod svoje legije, in Viljem osvojevalec se je ukral od tu, ko si je v 11. stoletju podvrgel Angleško. Zato so te doline večkrat slišale bojne trobente kot pa pesem pastirja, ki v mirnem času pase svoje čede. Ampak tolikšne bojne vibre kačor je ta menda še ni slišala ta dolina.

"Festung Europa"

"Je nepremagljiva!" To je filer vedno trdil. "Poskusijo lačko, ali niti šest ur ne ostanejo na evropskem obrežju." Tako se je širokoustil ta veliki pol-Napoleon. "Vrednost" njegovih besed podjet na Stalingradu.

Vsa Nemčija je bila poplavljena s slikami in knjigami o ogromnih nepremagljivih utrdbah, s katerimi je veliki filer obkolil vso Evropo, da jo zavaruje pred "barbarskим poplavom zavezničkov". Porocajo, da so po zavezniški invaziji vse te knjige in slike v Nemčiji izginile iz književnih izložb.

Da bo ne lahak, je razumljivo. Nemci bodo skušali vse v svoji moći, da se borba na planoti Normandije odloči njim v prid.

Politični položaj v Evropi

Ta je daleč za vojaškim. Nesečeno kolebanje zaveznikov s francoskim narodnim osvobodilnim odborom ne obeta nič dobrega. Njegov načelnik general de Gaulle ima priti na obisk v Washington, toda nobeden, ki pozna notranje razmere tega spora, ne pričakuje kakšne hitre rešitve.

Je nekaj čudnega med angleškimi in ameriškimi državniki. Churchill hvali španskega caudilla Franca, hoče, da ostane po starem na Grškem, in odprt pričnava, da je v zadnjem grškem oboroženem sporu interveniral angleška mornarica v prid grškega kralja, dočim je na drugi strani proti Mihajloviču. V sporu zaradi francoskega osvobodilnega odbora simpatizira z de Gaulleom in odprt namiguje, da so zapreke proti priznanju odbora v Washingtonu in ne v Londonu. Ves svet tudi ve, da se v Londonu na mladega jugoslovanskega kralja Petra pritiska spremeniti politiko, zato je bila stará vlada v Kairu odslovljena in poslanik Fotić v Washingtonu odpoklican, dočim v Washingtonu glede Jugoslavije molča. Izvzemši, kar dobi iz Amerike vojaške podpore marsal Tito, ni bilo v Washingtonu glede politične strani Jugoslavije z ozirom na njeno osvobodilno fronto še nobene besede. Gleda "caudillove" vlade v Španiji pa so veliko ostreži v Washingtonu kakor v Londonu. Vse te nesrečne homatije, ki so brez vsakega pravega političnega programa, delajo na zasluženo Evropo zelo slab vtip.

Pri nas

Smo v dobi konvencij. Socijalistična stranka je svojo že imela. Norman Thomas je ponovno predsedniški kandidat in Darlington Hoopes za podpredsednika. O tem je bilo v Proletarecu že pisano in bo še.

Republikanska stranka bo imela svojo nominacijsko konvenco na mesec in demokratska par tednov pozneje. Obe se bosta vršili v Chicagu. Politiki ob teh strank so že poplavili dejanje ali ne?

želo in boj na domači fronti je v polnem teku.

Na vzhodnem bojišču

Kot je bilo sovjetski armadi potrebno, da je vzela Sebastopol v Krimu očistila fašistični čet, tako je potrebna čistka na finski fronti, ker bi jih bila nevarna, kadar Rusi svoje čete potisnejo proti Baltiku in Prusiju.

Finci še vedno računajo — mislim finski fašisti — ki s Hitlerjevimi naciji ves čas sodelujejo roka v roki, da mogče Nemčija vzlje vsemu končno vendarle zmagá, ali pa zaveznički sili skleniti z njim kompromisni mir. Na ta način se tudi Finci dejajo boljših pogojev, kakor pa jim jih je zadnjo zimo ponudila Rusija. Sedanja zmagovita ruska ofenziva jim je dokaz, kako zelo so se motili v svojih upih.

Finci — mislim finski ljudstvo, in posebno še finsko delavstvo, je že davno sutojno, o kateri vsakdo ve, da je za Finsko izgubljena. Toda njeni fašistični voditelji, ki so imeli grandiozne načrte o veliki Finski, pa so drugačnih misli. Ali sedaj se jim bliža konec.

Nekaj, kar bi ne smel pozabiti

Ko sem bil zadnjega februarja v Detroitu, sem srečal veliko prijateljev, kateri so delovali ne samo v industriji, ampak zelo aktivni tudi na družbenem in političnem polju. Še posebno se v tem odlikujejo naše ženske. Ena izmed njih, katere nisem srečal na tistem shodu, bila je namreč bolna, je Mary Rant. Njo in njenega soprog poznam še iz leta 1916-19, ko sem stalno bival v Detroitu. Oba sta bila zelo delovna v klubu št. 114 JSZ in še posebno pri naših dramskih priredbah. Kot so mi povedali, je Mary ena izmed najaktivnejših žensk v agitaciji za SANS. Takih žensk SANS potrebuje posebno sedaj.

Jože Topolak

Poznala sva se še v Evropi. Kot navadno vsi krojajo, je tudi Jože veliko potoval. Delal je na Dunaju, Monakovem, Zenevi, Parizu in Londonu. V času prve svetovne vojne je priselil v Bufalo in potem v Detroit, kjer je še danes.

Jože Topolak je umetnik. Kdor je čul tiste čudovite melodije, ki prihajajo iz njegovih citer, mi bo rad verjel. Poleg tega instrumenta igra tudi na kitaro in mandolinu. Glasbo je študiral v mladosti in posebno kar se tiče citer, je dovršen umetnik.

Ko sem bil zadnjič v Detroitu, mi je izročil zavoj, ki je izgledal kot da je v njemu "potica". Narocil mi je, naj skrbno pazim, da se ne zdobi. Prišedti domov sem tisti zavoj razvezal in dobit v njemu skrbno zavito gramofonsko ploščo. Ker slučajno nism gramofona, moj radio pa je enostaven, brez te kombinacije, sem spravil ploščo v omaro, dokler se mi kje ne posreči kupiti gramofon. Nedavno pa sem bil pri sosedu, ki je nekje našel precej dober gramofon, na kate-

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Senator Wheeler za Evropsko unijo

Zvezni senator Wheeler iz Montane je v svojem govoru dne 15. junija v New Yorku pobjal vse takozvane "sanjaške" načrte o "enem svetu", o "svetovni nadvladji" itd., in namesto njih evropske dežele urgiral v zdrženje. "Zedinjene države Evrope" je po njegovem mnenju edino, kar bi ozdravilo kontinent.

On meni, da bi naj evropsko unijo tvorile vse dežele na evropski celiini, razen Sovjetske unije, ki bi tudi v bodoče ostala sama zase in enako Anglija, ker v svojem bistvu nista "evropski edino", kar bi ozdravilo kontinent.

Takih predlogov je bilo tekom sedanje vojne že veliko. Tudi posebna organiziranja gibanja obstajajo — eno za "Zed. države Evrope", kakor jih propagira Wheeler, in pa druga za krajevne federacije, na primer za srednjeevropsko zvezo, za balkansko federacijo, škandinavsko unijo itd.

Ceški državniki, ki pozajmo vse pokrete do dna, dokazujejo, da bi "Zedinjene države Evrope" brez Rusije in Anglije ne bude drugega kakor "Velenečija".

Nemčija bi bila v tej uniji ne

samo največja država, z najštevilnejšim ljudstvom, ampak bi vse druge tudi gospodarsko nadvladala.

Ce se bi tako evropsko unijo res ustavilo in bi Anglija in Rusija ostale izven nje, bi Nemčija v tej vojni zmagal neglede kako jo porazijo na bojiščih.

Seveda, ti kritiki računajo, da se nemško ljudstvo v svojih agresivnih ambicijah po nadvladi ne bo nikoli spremeno. Kot so razmire sedaj, bi bila Evropska unija res pod nemško dominacijo, kakor so bili na primer narodi v pokojni Avstro-Ogrski pod nemškim gospodarstvom.

Zed. države Evrope so izvedljiva in potrebna stvar, toda da bodo zedinjene, ne pa podjarljive. Izvzemši, kar dobi iz Amerike vojaške podpore marsal Tito, ni bilo v Washingtonu glede politične strani Jugoslavije z ozirom na njeno osvobodilno fronto še nobene besede. Gleda "caudillove" vlade v Španiji pa so veliko ostreži v Washingtonu kakor v Londonu. Vse te nesrečne homatije, ki so brez vsakega pravega političnega programa, delajo na zasluženo Evropo zelo slab vtip.

POVESTNI DEL

JUŠ KOZAK:

ŠENTPETER

(Nadaljevanje.)

Solze so ji lile na tla. Na dvořišču se je igral Aleš. Stisnila ga je k sebi: "Ti, ubogi moj otrok!"

Ko je pripovedovala Zebi, kaj je zvedela, je starka onemela. Gledali sta si iz oči v oči. Nehotje se je reva naslonila na mizo in ihela kot dete. Ves dan ni zinila besede, šele zvečer je premagala žogo bolečino.

"Marija, zakaj nisi gluha in slepa?"

Luka je ležal dva dni v najhujši vročici. Stregla mu je Marija. On ni poznal nikogar, celo Aleša ne, ki je ves dan presedel ob postelji. Celo Svedrač je malokdaj zapustil sobo. Večkrat je opazoval nerazumljive besede govorečega in premišljeval: "E, nič več ga ne bova pila. Zakaj mu ga ne dajo, saj ga vse življenje ni mogel pogrešati."

Cudnih besedi ni nihče razumeval.

"Ti goljuš, Rožman! Pokaži karte! Matija, pomagaj!"

"Hm, kako plete in veže. Z mrtvimi karta." Svedrač se je nasmehnil. Marija ga je posvarila.

Nato je zamahnil z roko in hotel iz postelje. "Proč! Proč!" Ko-maj sta go obdržala pod odejo.

Trepetča glava mu je padla med blazine.

Iz prsi so golčale zmedene besede: "Fej!... Pes... psica... O, Kristus... Udari! Udari!... Rsk, rsk... črepine... slišite... rožijojo, rožijojo!..."

Tako sta bedela pri njem do tretjega dne. Ko se je zdani, je Marija zapazila, da je vročica ponehal.

Smehljaju mu je zaigral na usticah. Oči so spoznale: "Marija! Aleš! Svedrač!"

Nagnila se je čezenj: "Kajne, stric, da vam je bolje?"

"Meni je dobro!" je šepetal komaj slišno. Odšla je po zdravila.

Luka pa je prijel Aleša za roko in si jo pritisnil k prsim. Blaženo mu je zrl v začudene oči.

Svedrač je pospravljal. Oče in sin sta se molče gledala.

"Lepo je živeti!" je dihnil tako gorko, da se je stari ozrl.

"Lepo, lepo!" mu je pritrdil. Aleš pa je začel zbegano gledati okrog sebe. Oziral se je po Svedraču, zdaj v bolniku, ki je vedno slabše dihal. Nato ga je prijel še za drugo roko.

Šepetaje je dejal: "Oče, strije ima tako čudno mrzle roke."

Stari niti pogledal ni. Ko pa je Aleš videl, da sta se Luki zasvetili dve solzi v očeh, že napol zaptih, je hotel odtegniti roko. Ni mogel. — "Stric, stric!" je pričel glasno klicati.

Svedrač je pristopil, oči so se mu razširile.

"Umira!" Aleš se je izvil in krčevito zakopal.

Lukine uštice so otrpnile v smehljaju in oči so brez luči zrle v Aleša.

Stari je hitel po Marijo, ki jo je srečal sredi dvorišča.

"Umri je, umrl je. V farovž!" Hitel je, kolikor so ga nesle nooge.

Vsa hiša se je zbrala in vsi so iheli z Marijo. Samotno je klenkal zvon.

"Ne morem verjeti, ne morem!" je plakala Zeba.

Pokopali so ga poleg Matije. Za krsto so šli Marija, Zeba, Aleš z Rokom, zadaj je kresal Svedrač.

Zvečer je dejala Zeba: "Včasih so ga vsi poznali. Če bi bili šli vsi, ki so pili za njegov denar, to bi bil pogreb! Fara ga niše videla! — Svedrač ga je pa vendarne imel rad. Taka zver!"

Marija je molčala, prevzeta od bridkosti zadnjih dni.

Z mračnim obrazom so poslušale nocoj matere šum vode, ki se je valila spodaj v strugi, niker doma in vedno bežna.

Jagned posekana

Dolgega, zamišljenega Luko so nekaj dni pogrešali, čeprav niso radi govorili o njem. Zdele se je, da jim je smrtno obremenil

vest. Veliko ljudi je glodalo na njegovem življenju, on pa se ni nikoli zmenil zanje. Ker ni zapustil ne hiše ne njive, je kmalu utonil v pozabnost. Če je kdo še pomislil nanj, se je zbal izgubljene sence, ki je strašila v vsaki družini.

"Pri Hostarjevih, kjer so ga iskreno ljubili, so se zaprli. Nikamor niso hodili v gosti, neradi so sprejemali. Družina se je tesno spojila, zrastli so v eno telo. Celo hlapci in dekli so s prezirljivimi pogledi zavračali vse, ki so o gospodini govorili slabo."

Tiho je hodil Aleš med njimi, ves vdan Mariji in Zebi. Tajnosti rojstva mu niso odkrivali, le Marija je drhtela pred trenutkom, ko bo stopil s pršanjem po materi in očetu. Sklenila je, da mu bo vse razodela.

Z vedno večjo bridkostjo pa je ljubila Roka, v katerem je rastla razbrzdana sla. Fant je brezmejno sovražil Aleša. Večkrat se je Marija izprševala, če ni to zgolj ljubosumnost, toda prepričala se je, da mu ne more ublažiti duše. Spoznala je, kako mu pohepljava in sovražna strast vre iz tajnih globin in pred temi je treptala.

Utehu je iskala v delu od justra do večera. Edino veselje, čeprav s prikriti grenkobo, ji je bilo v rasti posestva, katero je namenila obema. V tihih urah se je veselila: "Med Aleša in Rokom bom razdelila, da bo našel Luka mir na nem svetu. Lahko bosta živelia, in če bosta hotela, blagostanje se bo množilo." V zgodnjih juntranjih urah, v snegu in solnicu je hodila na trg prodajat. Pozimi je oblačila otroke, vsako poletje pa je dajala njena volja nujivam novo podobo.

Spremili sta jo v sobo. "Azička, Azička? Kako ti je?" Starka je plakala.

S tihim glasom je odgovarjal: "Teta, umrla bi fada."

Legla je in zatisnila oči. Ni sta je hoteli motiti.

"Kaj ji je?" je vpraševala Zeba zunaj.

Marija se ji je naslonila na ramena. "Moj bog, strašno jo že v telesu. O tem ne govorji. Našla sem jo v bolnici. Med vožnjo je veliko trpela. Venomer je tožila,

da je utrujena do smrti, da bi si jo rada na kolennih izprosila. Vendar vidim, kako težko..." Hoteja je reči: umira, pa se je utešila besede. Zeba se je okrenila. Brisala si je oči.

Iz sobe se je zaslila stokanje. "Pojdi ti, jaz ne morem!" je prosila Marija.

FRANCOSKI VOJAKI V AMERISKI PETI ARMADI v Italiji, opremljeni z ameriškim orožjem in pripravljeni v akcijo.

stre, kakor senca iz nekdanjih dni.

Ko sta se pripeljali domov, ji je Marija pomagala z voza. Otroka sta zvedavo molila glave skozni okno, na prag je prišla objekta Zeba. Pogledala je Marijo, tudi ta ni mogla zadržati solza. Ni vedela, ali bi objela sestro, ali bi se vrgla Zeba okrog vrata.

"Zeba!" se je prisiljeno posmehnila Aza, ki je od utrujenosti komaj stala. Nikamor se ni ozrla, nič je ni zanimalo.

Spremili sta jo v sobo.

"Azička, Azička? Kako ti je?" Starka je plakala.

S tihim glasom je odgovarjal: "Teta, umrla bi fada."

Legla je in zatisnila oči. Ni sta je hoteli motiti.

"Kaj ji je?" je vpraševala Zeba zunaj.

Marija se ji je naslonila na ramena. "Moj bog, strašno jo že v telesu. O tem ne govorji. Našla sem jo v bolnici. Med vožnjo je veliko trpela. Venomer je tožila,

da je utrujena do smrti, da bi si jo rada na kolennih izprosila. Vendar vidim, kako težko..." Hoteja je reči: umira, pa se je utešila besede. Zeba se je okrenila. Brisala si je oči.

Iz sobe se je zaslila stokanje. "Pojdi ti, jaz ne morem!" je prosila Marija.

(Dalje prihodnjič.)

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Piše CHARLES POGORELEC

Anton Shular, Arma, Kans., piše, da nima kaj posebnega poročati. Poslal je eno naročino, novce za prodane Majske glase in \$1.50 tiskovnemu skladu. Ostale naročnine, ki imajo stečeno naročino obišče v kramku.

Joseph Cvelbar, Sharon, Pa., pravi, da mu je vojska pobrala tri sinove in zeta. Eden je že 22 mesecev na fronti, trije pa so še v vežbališčih. Da bi se le vsi srečeno v zdravi vrnili domov. Namesto pozabim: Jože je k gornjemu poročilu priložil tudi 2 novi naročini in \$2.05 tisk. skledu.

Anton Zornik iz zap. Penne je še zmerom v akciji. Poslal je dve novi in 25 obnovljenih naročnin ter \$6.50 v tiskovnemu skladu.

John Marolt, West Mineral, Kans., je poslal dve obnovni naročini ter \$2 tiskovnemu skladu. Provizije ni vzel, pač pa je še sam prispeval dolar v prid lastnika. To je Johnova stará navada.

Cleveland. Anton Jankovich je poslal dve naročnine in \$2 tiskovnemu skladu. Naročil je še 15 izvodov Mojskega glasa. John Krebel 15 naročnin in \$9.50 v tiskovnemu skladu. Joseph F. Durn 2 naročnine, novce za prodane M. G. ter \$3 tiskovnemu skladu. Doljar je sam prispeval, dva pa John Filipi. Naša stará korenina Jože Kunčič je poslal novce za oglas v Majskem glasu in zrazen \$3 tiskovnemu skladu. Zastopništvo za Proletarca je prevezel tudi Frank Hribar. Živi v newburškem okrožju. Želim mu obilega uspeha v agitaciji za razširjenje lista v njegovih okolicah.

John Jereb, Rock Springs, Wyo., dolgoletni zastopnik Proletarca, je izročil zastopništvo Franku Remitzu. V pismu pravi: Mislim, da je malo zastopnikov takto visoke starosti kot je moja, kajti na plečih jih imam že 78, pa bi rad imel malo počitka. Da, ni jih mnogo, ki bi tako vztrajno delovali za Proletarca kot je on, menda je samo eden približno njegove starosti, ki je še zmerom aktiven zastopnik Proletarca, in to je John Marolt v West Mineralu, Kansas. Johnu Jerebu iskrena hvala za vse, kar je storil za našo stvar. Upam, da je v svojem nasledniku dobrega namestnika, kateremu kljčem: dobrodošel v vrste avantgarde Proletarca!

John Petrich, naš "oldtimer" iz Youngstowna, O., je poslal 4 naročnine in 75c tiskovnemu skladu. John je še zmerom kot je bil: zvest svojemu socialističnemu preprčanju.

James Dekleva, Gowanda, N. Y., je spet tu. Poslal je dve naročnine in \$1.25 tisk. skladu.

Louis Barborich, Milwaukee, Wis., je poslal še 6 obnovnih naročnin.

Frank Stih, Sheboygan, Wis., je poslal 10 naročnin, novce za prodane Majske glase in \$2.80 tiskovnemu skladu.

Chicago, Ill. Angela Zaitz 4 obnovne naročnine, Chas. Pogorelec 4. John Rak 2 in Luka Grosar 2. Druge "nesreče" pri nas ni bilo.

Volitive odbornikov. Določitev kraja za prihodnjo konferenco.

Razno. Ze iz tega dnevnega reda lahko razvidite, da bomo moralni pričeti točno in ekonomično zborovati, ako hočemo obdelati vse predmete in, zborovanje konstruktivno končati.

Na konferenco je vstop dovoljen vsem.

Zanašamo se, da pošljemo delegate vsa pridružena društva, klubki, gospodarske in druge ustanove, ki se včlanjene v P. M. Naše naloge so velike in dela v njih je in izobilju za vse. — P. O.

Jože Snay, Bridgeport, O., je poslal \$16 tiskovnemu skladu, ki so bili zbrani na konferenčnem zborovanju JSZ in društve Prosvetne matici pri s. Jos. Skofu na Bartoni. Prispevateljem iskrena hvala. John Vitez je poslal zapisnik zborovanja in zrazen priložil tudi dve naročnine.

Prvič je večino popusta prispeval v tiskovni sklad in zrazen dobil in poslal še \$2.30 od dobrih naših somišljenikov, katerih imen bodo v prihodnjem izkazu.

To bo vse za danes. Upam, da bo prihodnje poročilo boljše in da bom mogel beležiti vsaj 50 novih naročnin. How about it, fantje, možje, dekleta, in žene, agitatorji za Proletarca!

SLOVENSKI DELAVSKI CENTER

Chicago. — Center in Proletarceve ure so obiskali Sgt. Frank J. Leban, Imperial, Pa., nastanjen v kempu Claiborne, La. — Wm. Pipan, Hibbing, Minn. — Pfc. Raymond J. Podboy, Waukegan, Ill., nastanjen v kempu Crowder, Mo., in Pvt. John Zupec iz North Chicago, ki je nastanjen v Fort Bragg, North Carolina. Z njima je prišel tudi naš znani zgovorni rojak Joseph Podboy iz Waukegan. On je Raymondov oče.

Naš vrt v Centru bomo menda tudi letos nekako zdržali. Naš prejšnji vrtnar John Chamazar vsled slabega zdravja tega posla ne more več izvrševati, drugega, ki bi njegovo delo prevzel, nismo mogli dobiti, pa bomo vsled tega pomagali ta malo drugi nekoliko.

Precje rož je nasadila Mrs. Josephine Trojar, ki jih je nam dala s svojega vrtu. Nekaj pa Mrs. Mary Owen.

Kar je bilo treba drugih rastlin, ki jih je kupila in posadila Angela Zaitz, Frank Bizjak jih je pripeljal, Louis Zorko zavilal, naša sosedka Mrs. Martinjak tudi pomaga, in Mrs. Groser pa vrši svoje delo na virtu, kot zimerom in kolikor utegne poleg svojega drugega dela.

Tudi Jack Vider rad pomaga. In pa tisti naši prijatelji in prijateljice, ki so vedno na razpolago z nasveti in kritikami.

Bivši tajnik korporacije Slovenskega delavskega centra, Oscar Godina, ki je sedaj častnik v ameriški armadi, nastanjen nekje v Evropi, pozdravlja vse balincarje in druge, ki prihajajo v Center. Piše, da tam, kjer je on, "balinčajo v vsaki vasi". Dalje pozdravlja prijatelje v Centru.

Sgt. Ernest Dreshar, ki je bil z ameriško armado v francoski Afriki, sedaj pa je morda v Angliji ali v Italiji. Smo v takih casih, da človek v armadi ne sme povredit

★ KRITIČNA MNENJA, POREČILA IN RAZPRAVE ★

KOMENTARJI

Med Hrvati je velik boj zaredi Mačka, bivšega voditelja hrvatske seljačke stranke. To, da se je Maček bodisi vsled svojega duševnega shiranja v jetništvu, ali pa vsled žeza nad pustolovci, razjezel Paveliču v korist — to priznavajo vse. Spor med Hrvati v Ameriki pa je nastal pod kriko Mačka zato, ker se v hrvatski in jugoslovanski zamejni in tudi v "naši" politiki vrše zelo zelo smrdljive reči.

Pošteni ljudje resnično delajo v korist naših vojnih naporov. Ampak ne tisti, ki si znakmo vojnih naporov pripenjajo na suknjič v najbolj kričavih barvah.

"Jugoslavija" z dne 17. junija (Palandiev list, ki izhaja v Chicago), poroča po viru radia iz Mihajlovičevega glavnega stana med drugim, da dr. Bogomil Vošnjak aktivno sodeluje v Mihajlovičevi fronti. Mnogi rojaki v Ameriki se lahko Bogomila Vošnjaka spominjajo iz prejšnje vojne, ko je bil tu eden izmed najboljših propagandistov londonskega jugoslovanskega odbora in mogoč zagovornik "krfske deklaracije". Vošnjak, ki je sicer dobro mislil, se ni iz svojih zmot še ničesar naučil.

Japonska ni katolička dežela. Ampak ko se ji je po svojem napadu na Zed. države zazdeleno, da bi ne bilo zanjo nič napačnega, tako pošle poslanika k papežu, da bi poslje poslanika k papežu, da bi se storila, v močni veri, da bo sta Hitler in Mussolini zmagača v Evropi in v Afriki, in Japonska pa v Aziji. Papež je japonskega poslanika sprejel, ker še vedno smatra svojo cerkev za politično cerkev in njeno hierarhično za posvetno oblast. Ko so prišle v Rim ameriške čete, je bil japonski poslanik, dodeljen Vatikanu, od njih zajet, ker ni živel v papeževem dvoru, pač pa v Rimu pod Mussolinijevim oblastjo. In kaj so storili ameriški vojaki? Japonskega poslanika, ki je bil poslan k papežu z edinim namenom, da intrigira proti zaveznikom, so začitili, da ni nihče mogel položiti roke nanj. In med tem pa so mu skomandirali stan na vatikanskem ozemu, ki je sicer majhno, toda "nevrtno". In tako bodo poslaniki osišča tam še vedno lahko špijonirali kakor doslej. Kar se japonskemu poslaniku pri papežu lahko čudno zdi, je, da ga ščitijo Zed. države, proti katerim je smrtno zaklet, da jih porazi. Diplomacija je pač silno neodkritoscra stvar. Posebno še tista, ki spletkari v Vatikanu.

Srbobran v Pittsburghu in New Leader v New Yorku sta si v propagandi za jugoslovansko kraljevstvo jako sorodna. Kaj bo, kadar se Tito pobota s kraljem? Kako se bo New Leader potem obračal "po vetrju"? (Po-

do pred kratkim Slovenci v Ameriki še nismo bili vajeni slišati, da bi bilo kdo poročen v protestantski cerkvi. Prihajajo pa časi, ko bodo mladi iskali vero, katero so starši savrgli in, ker ne vedo nič o kaki Kristusovi cerkvi in veri, si bodo v marsikaterem slučaju izbrali krieverstvo. Otreko niso krivi, krivi pa so starši, kateri so pravo vero zavrgli zase in z otrok. Ne bil bi rad na njih mestu, ko se ločijo od tega sveta, ker sv. pismo pravi: "po smrti sodba ..." in Kristus je rekel: "Kdo ne veruje bo pogubljen." Zaostno.

Ameriška ustava priznava vse vere. Ampak katolička je toliko močna, da se edina izmed vseh oglaša za "pravoverno", toda le

SOCIALISTINIČNI KANDIDATI V WISCONSINU

Hoan in Biemiller kandidirata na demokratskem tiketu

Na konvenciji soc. stranke v Wisconsinu, ki se je vršila minuli mesec v Milwaukeeju, so delegati sklenili nominirati kandidate na socialističnem tiketu v vse glavah in v državne urade.

Kandidat soc. stranke v zvezni senat je farmar Walter H. Uphoff iz Oregon, Wis. Na zadnji konvenciji soc. stranke v Readingu, Pa., je bil izvoljen v njeno eksekutivo.

George A. Nelson iz Milltowna, Wis., je kandidat za governerja; pred 8. leti je bil kandidat soc. stranke za podpredsednika Zed. držav.

Druži socialistični kandidati so: George Helberg iz Milwaukeeja za podgovrnika; William Kirst iz Sheboygana za državnega tajnika; Walter Benson iz Kenosha za državnega blagajnika in odvetnika Anna Mae Davis iz Madisona za državno pravnico.

Socialistični kandidati v zvezni kongresu, v I. distriktu Victor Cook, v II. Margaret D. Gray, v III. Fred A. Dahir, v IV. Staley Budney, v VI. John C. Boll, v VII. dr. Lewis Frick, v VIII. Clinton B. Ballard, v IX. Adolph Maassen in v X. Adolph Kreie.

Cemu nimajo kandidata v V. distriktu, v "Callu", iz katerega povzemamo to poročilo, ni pojasnjeno. Peti distrikt je nekoč

zastopal v kongresu pokojni socialistični voditelj Victor L. Berger in tudi pozneje je dobila socialistična stranka v njemu v kongresnih volitvah največ glasov.

Sedaj kandidira v petem distriktu za kongresnika na demokratskem tiketu bivši socialist Andrew Biemiller. V letih frakcijskih sporov v soc. stranki je bil vroč militant in okrog l. 1932 ga je militantna skupina poslala v Milwaukee, da pomaga iztrjeti iz soc. gibanja "stari konservativni duh". Bivši delavski tajnik soc. stranke Paul Porter pa se je nastanil v Kenoshi in tam uspešno urejeval ondotni unijski teden, dokler ni bil pod "new dealom" vladne službe. Tudi Biemiller je v vladni službi pri WPB, kjer si je vzel dopust, da bo vodil kampanjo.

Morda je soc. stranka opustila nominiranje kandidata v 5. okraju Biemillerju v prid, kajti mnogo teh zatrjuje, da so po prepričanju še vedno socialisti, čeprav so vpisani sedaj za demokrate in kandidirajo v urade na njeni listi.

Bivši milwauški župan Daniel W. Hoan je kandidat demokratske stranke za governerja. Primarne volitve se bodo vršile 15. avgusta.

O Hoanu je bil pred tedni poročano, da je postal progresivni stranki, oziroma zvezki, v kateri je bil član, sporočilo, da izstopi iz nje, ker je opustila progresivnost. Socialistična organizacija v Wisconsinu in splošnem pa je iz

progresivne politične zveze že prej izstopila.

Kolonec lista Chicago Daily News Edwin A. Lahey piše v izdaji z dne 14. junija, da mu je Biemiller pravil, kako si je Hoan gospodarsko opomogel.

In tudi Lahey, ki je za delavsko gibanje in osebnosti v njemu veliko zanimal, ga dobro pozna.

D. W. Hoan je bil po izgubi županske službe imenovan na pripomočilo neworskoga župana La Guardije v nek zvezni administrativni urad, kjer pa ni bil dolgo. Od kar smo v vojni, si je gospodarsko opomogel z neko železarsko delavnico. L. 1922 jo je ustanovila skupina mašinstov, ki je bila po izgubljeni stavki v delavnicu neke zelenice odpuščena. Ker niso imeli denarja, so se obrnili na socialističnega župana Hoana za posojilo. Dalji je prihranek, in z njim nekateri drugi.

Toda njihova kompanija je le životarila, v depresiji pa je viseča na Balkanu — po volitvah, da je to za Hoana, ki je živel skromno, včasih celo revno in zbiral po centih, kot bi zadel v loteriji. "Ko sem Hoana zadnjič videl," piše Lahey, "je hodil v oblikah po \$25, a sedaj si bo lahko kaj boljšega privočil."

Kakšna so mnenja o wisconsinski politiki med našimi rojaki, bomo izvedeli na konferenci, ki se bo vršila to nedeljo 25. junija ob 10. dop. v Sostarichevih dvorani v Milwaukeeju.

Sedaj kandidira v petem distriktu za kongresnika na demokratskem tiketu bivši socialist Andrew Biemiller. V letih frakcijskih sporov v soc. stranki je bil vroč militant in okrog l. 1932 ga je militantna skupina poslala v Milwaukee, da pomaga iztrjeti iz soc. gibanja "stari konservativni duh". Bivši delavski tajnik soc. stranke Paul Porter pa se je nastanil v Kenoshi in tam uspešno urejeval ondotni unijski teden, dokler ni bil pod "new dealom" vladne službe. Tudi Biemiller je v vladni službi pri WPB, kjer si je vzel dopust, da bo vodil kampanjo.

Morda je soc. stranka opustila nominiranje kandidata v 5. okraju Biemillerju v prid, kajti mnogo teh zatrjuje, da so po prepričanju še vedno socialisti, čeprav so vpisani sedaj za demokrate in kandidirajo v urade na njeni listi.

Bivši milwauški župan Daniel W. Hoan je kandidat demokratske stranke za governerja. Primarne volitve se bodo vršile 15. avgusta.

O Hoanu je bil pred tedni poročano, da je postal progresivni stranki, oziroma zvezki, v kateri je bil član, sporočilo, da izstopi iz nje, ker je opustila progresivnost. Socialistična organizacija v Wisconsinu in splošnem pa je iz

POLITIKA CIO BO PRENOVljENA V SOGLASJU ZAKONA

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Komu gre podpora za politično akcijo?

Kadar oglašati demokratska in republikanska stranka, naklonita finančno pomoč vselej le bo gataškemu časopisu, po nekaj stotakov pa tudi časopisu turjerodev, toda ne več toliko kakor nekoč.

Ali se CIO spremeni v politično stranko?

Na gornje vprašanje lahko odgovorimo, da ne še, a lahko se primeri, da kdaj pozneje. Kajti čim bolj bodo unije posegale v samostojno delavsko politično akcijo, bolj se bodo bližale spoznanju, da jim je potrebna lastna stranka.

Politična reorganizacija

Da-si so se mislile Connallyjevi-Hatchovi postavi umaknit, se jim to ni posrečilo.

Kajti čim gredo v samostojno politično akcijo, so omreženi.

Proti njim je zelo strogo tudi Hatchov zakon, ki določa, da ne sme v kampanji predsednika proti nobena stranka več kot \$3,000,000, in noben posameznik pa prispevati več kot pet tisoč dolarjev.

Unijani pa je po prej omenjenem zakonu še posebej prepovedano kaj prispevati iz svojih blagajen. Korporacije si lahko pomagajo z zvijačami, ker imajo vsake sorte izdatke. Vrh tega lahko še posamezen bogataš vodi kampanjo na svojo roko, enako tudi vsak časopis, ne da bi ga postavite kaj vezale.

Le delavstvu se dela zaprte še predno sploh ima svojo stranko.

Morda se bo Sidney Hillman pri vseh teh ovirah zavzel saj po volitvah, če že prej ne, pričeti s popolnom neodvisno delavsko politično akcijo, ne za demokratske in republikanske kandidate, ampak proti njim in za socialistični ekonomski program.

Tajna pogodba premirja z Italijo ne bo še objavljena

Na konferenci z novinarji mlini teden je bil predsednik Roosevelt vprašan, cemu ne dovoli cenzura listom objaviti pogovorje premirja med zavezničkimi in Italijo. Zurnalisti so znani in mnogim drugim, pa ne bi imelo smisla, da se jih bi še držalo v tajnosti, ker je menil neki poročevalc, in predsednik mu je odgovoril, da tudi on ne vidi vzroka, čemu se je bi še skrival.

Pa sta vstopila vmes vojni in državni department in predsednika poučile, da pogodba še ne sme v javnosti, ker je v interesu naše vojne strategije, da ostane tajna.

Ako bi delavci s takim veseljem podprtli delavski tisk, kakor podpirajo zavajalno časopis, bi bilo kapitalizmu kmalu konec.

Pridite in vživajte ta dramski prizor

"Order Of The Day"

FINA GODBA — ODLIČNI GOVORNIKI SIMFONIČNI ORKESTER — RUSKI ZBOR

Častni gost:

General Rdeče armade FEDOR I. BELOV

CHICAGO ARENA

400 EAST ERIE STREET

V četrtek 22. JUNIJA ob 8. zvečer

VSTOPNINA 60c Z DAVKOM VRED

Nabavite si vstopnice pri

RUSSIAN WAR RELIEF, Inc.

Tel. HARRISON 3252

ZA LICE TISKOVINE VSEH VRST
PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO
OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO.

Tel. MOHAWK 4707

1838 N. HALSTED ST.

CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE Tiska PRI NAS

INVAZIJE PREKO VODA SO SILNO NAPORNA STVAR, pa naj si bo sedaj z vpodom zavezniške armade v Evropo, ali pa, kot prikazuje gornja slika, v ofenzivi ameriške in druge zavezniške sile z invadiranjem otokov na južnem Pacifiku, ki so jih Japonci spremenili v svoje utrde.

s pol se je na sestanku s Subasicem dne 17. junija. Glej 1. str.

Am. domovina v "editorialu", priobčen v nji 1. junija, ostro prijema tisto klerikalno skupino v Sansovem prvem kongresu, ki je imela nalogu nominirati in "poriniti skozi" nominirance v Sansov izvrši in širši odbor. Prijetelj Debevec morda ne bo verjel, a uspel je popolnoma. A kaj pomaga, če pa razni tajniki, predsednike in drugi s takimi in sličnimi naslovni nič ne vedo.

Kompromisi so čestokrat potrelni. A če noče utoniti v njih, jih moraš pobijati. Proletarec je, in zato še izhaja.

"Starček Kristan." — James Debevec, saj je prav, da ga kritizira. On je javni delavec, včinoma brezplačno, a vendar v tem, da je "starček", dela za več kot par mladih ljudi. Le ko bi on mogel zapustiti svoje ogromno znanje komu, kakor lahko bogataš zapusti svojo imovino?

Ampak, kadar udrihaš po njemu, ne meči nanj sene njegove starosti. Saj ni starost, ki dela spom s nimi. So pa vse sorte druge stvari, ki nimajo ničesar opraviti s tem, koliko je kdo star.

Srbski cerkevnik so naslovili apel anglikanski cerkev v Angliji v imenu krščanstva, da ne vredno smatra svojo cerkev za politično cerkev in njeno hierarhično za posvetno oblast. Kajti je v isti številki Am. domovine zalučil ljudem, v vabilu za udeležbo v procesiji, tole:

Zopet opozarjam na dejstvo, da procesija ni para. Zato se ne trpi nobenih gledalcev ob procesiji. Kdor želi procesijo videti, naj stopi v vrsto. Vsi ste vabjeni, tudi ljudje drugih far. Nikakor pa ne trpimo zaviralov na hodnikih. Ceste so izključeno naše za to uro, imamo permit. Nasé geslo je: **V PROCESIJO ALI PA OSTANI DOMA.**

Sloveni so bili v Zed. državah zmerom smatrani za "inferiorne", hlapčevske ljudi. Sedaj pa jih je v isti številki Am. domovine zalučil ljudem, v vabilu za udeležbo v procesiji, tole:

Zopet opozarjam na dejstvo, da procesija ni para. Zato se ne trpi nobenih gledalcev ob procesiji. Kdor želi procesijo videti, naj stopi v vrsto. Vsi ste vabjeni, tudi ljudje drugih far. Nikakor pa ne trpimo zaviralov na hodnikih. Ceste so izključeno naše za to uro, imamo permit. Nasé geslo je: <

You will be Responsible too

In a recent poll of opinion conducted among union workers by Federated Press on the question: "Who is Your Favorite Fascist?", Editor McCormick, Congressman Dies and Radio Priest Coughlin were given positions of honor—or dishonor, according to how one looks at it. That result was interesting, but hardly unexpected.

However, while we suspect that the above-named individuals have earned the doubtful honor bestowed upon them, we would not like to say that fascism ever will come to America merely because of the viewpoints and activities of people like McCormick, Dies and Coughlin.

Speaking to the average American, we must say that—

You will be responsible, too, if Fascism becomes the way of life in this nation.

We feel very deeply about that. Fascism can't succeed in a nation where the majority of people take an interest in and accept responsibility for the welfare of society. Like any other social system, Fascism rises to power only when economic and social conditions are favorable to its existence and growth.

If Fascism comes to America, it will be because millions of Americans who never would have given Mussolini and Hitler anything more valuable than the well-known "razzberry" haven't thought enough about political action even to go to the polls on election day. It will come, very largely, because democracy has died from misuse and, especially, disuse.

And even more because the American people failed to organize and work to make changes in their way of life that need to be made and that will be made somehow.

The time for change is at hand. Action may be averted while the war is on, but not much longer than that.

If the change is to fascism, it will be because the people did not build a democratic Socialist planned economy in time to take over their own affairs when capitalist "free" enterprise no longer is able to function.

Just because the people won't do a job that has to be done is no reason to believe that it will not be done. If the masses won't the classes will. And if the classes do the planning they'll plan for the preservation of their own advantages and privileges. Then they will control, not only the inanimate resources of the nation, but the people as well. And that's going to mean fascism.

WHAT the future is going to be like depends upon forces that are blind and impartial. HOW and BY WHOM the future is managed depends upon the intelligent action—or lack of it—of the generation that lives today.

We're going to have a system of greater social controls after this war ends. The only choice for you, Mr. and Mrs. American is whether it shall function as a democracy or as a dictatorship. And you can't evade your responsibility in the matter.—Reading Labor Advocate.

A Rose by Any Name-

Some of the odorous and foul smelling nincompoops who masquerade as representatives in Congress recently engaged in a lot of twaddle about how a lot of Americans of today had funny sounding names in the generation or two before them.

Some went so far as to damn good, honest Americans who Anglicized their names to make it easier on every one concerned, a simplification which is most praiseworthy and an indication of the willingness of our melting pot America to be a truly reflective America.

Such assinine attitude on the part of some congressmen makes the world wonder what a real American might be like, so we point out, with enviable pride, the fact that one of the greatest heroes of this war, on America's side, is none other than gentleman named Dominic Salvatore Gentile, of Italian ancestry, but far more American in his achievements than some of the Fishes and Hoffmans and Starnes and Rankins, who think the mere accident of their unfortunate birth in America makes them Americans.

It takes more than birth here to be a good citizen, for we passed up the idea of blue bloods in favor of our present system back about the year 1776. Remember?—The Progressive Miner.

THOMAS AND HOOPES, THIS TIME

For the fifth time, our old friend, Norman Thomas, is to be the Socialist candidate for President. His running mate is Darlington Hoopes, who, as a member of the Pennsylvania Legislature, made many a good fight.

Thomas and Hoopes will not get any electoral votes, but they may be relied on to stimulate public thinking, and that's something worth while, particularly in wartime.

For example, Mr. Hoopes in his speech of acceptance said: "Never again will able-bodied men be content to sell apples on the street corners. If we plan and produce for use, as we have for war, the common good, not profit for a few, must be the main spring."

"We have proven that it can be done. We've done it. We're doing it. If this war teaches us that, our boys have not died in vain."

Talk like that may prod the candidates of the old parties to substitute something concrete for their usual platitudes.—Labor.

But Why Do Spaniards Talk So Loud?

By LEON FELIPE

On this point I think that I, too, have a few words to say. The raised voice in which the Spaniard speaks is an old defect of his race. Old, chronic, and incurable. We Spaniards have throats that are hoarse and raw. We talk in a shout, as if we had been hurt, and our vocal chords are forever out of tune. Forever, because three times in history—three times—we had to scream so loud that it tore our very larynxes.

The first time was when we discovered this continent, and there was need to yell at the top of our lungs, "Land! Land! Land!" We had to shout that word so that it would sound above the noise of the sea, and would reach the ears of men who had stayed behind on the other shore. We had just discovered a New World, a world of different dimensions, a world to which—five centuries later at the time of the great European shipwreck—man's hopes would have to cling. There were reasons for talking loud. There were reasons for shouting.

The second time was when that ghostly old eccentric the knight of La Mancha, grotesquely clad, with his broken lance and his paper helmet, sailed forth into the world and lawlessly launched on the four winds those words that men had

forgotten—"Justice! Justice! Justice!" There were reasons for shouting then, too.

The third is more recent. I was in the choir that time. My voice is still hoarse from the strain. That was the shout we gave on Madrid's hilltop in 1936 to warn the sheepfold, rouse the shepherds, and waken the world: "Watch out—here comes the wolf! Here comes the wolf! The wolf!"

He who cried "Land!" and shouted "Justice!" is the same Spaniard who, only eight short years ago, screamed from Madrid's hilltop to the shepherds below, "Watch out! Here comes the wolf!"

Nobody heard him. Nobody. The doddering old sheep herders who write history themselves closed all the doors and windows, made themselves deaf, filled their ears with cement. And even now they go about asking, "But why do Spaniards talk so loud?"

The Spaniard does not raise his voice. The Spaniard talks exactly on man's level. And as for those who think his voice is too high, perhaps that is because they are listening from the bottom of a well. (From The Nation.)

If there is anything better than being loved, it is loving.

Countries are well cultivated, not as they are fertile, but as they are free.—Montesquieu.

If World War I floated on a wave of oil, World War II required an

PROLETAREC

CHICAGO 23, ILL., June 21, 1944.

THE MARCH OF LABOR

Questionable Motives

From Brother W. Robert Murray, of Providence, R. I., comes a cartoon which was published in the Providence Bulletin. It is one of the "Life's Darkest Moments" series by the well-known cartoonist Webster, and it appeared simultaneously in newspapers all over the country.

This cartoon shows an officer calling down a private for shooting too many Japs. "This is belittling your fellow marines and it's got to stop," the officer is admonishing the private. "You know what happened to those two men in the Ford plant? They were discharged by the union for doing too much work. Just keep that in mind when you're feeling ambitious."

Brother Murray comments: "We union people in New England do not like to see such slurs as this." Union people everywhere will agree with him. The cartoon is all the more unfair because it is so untrue. The nation needs to question the loyalty of the union workers in the Ford plant and elsewhere far less than it does the motives of a cartoonist whose sole object seems to be to stir up trouble and create disunity.—The Brewery Worker.

WORLD ECONOMY OR ANOTHER WAR TO GRAB WORLD OIL

By SCOTT NEARING

Oil has been important economically for nearly a century. First as a means of illumination, then as a method of heating and of lubrication, it was carried to remote corners of the earth and sold at a handsome profit in local markets. The Standard Oil Co. of Ohio, organized in 1870, has stood through the years as a symbol of highly successful monopoly economy.

Oil entered politics with the internal combustion engine of the auto, truck, tank, plane and speed boat, and the oil burning marine engine at about the time of World War I. In that war, as Lord Curzon put it, "The Allies floated to victory on a wave of oil," and proved beyond a doubt that success or failure in later wars would be determined to a large degree by oil reserves.

During World War I the U.S. was producing two-thirds of the world's oil. Other important fields in Mexico and Venezuela made the western hemisphere the chief though not the only oil source. There were other fields in Poland, Rumania, southern Russia, Persia, Mesopotamia, the East Indies and Sakhalin.

World War I was followed by a bitter struggle for oil reserve control. The struggle centered in Asia Minor where the Turks backed by France and the Greeks backed by Britain fought a sharp war. In Mexico and in the Chaco, British and American oil interests clashed in civil and international war.

All through these conflicts the U.S. romped gaily along its spendthrift way squandering its oil reserves on joy-riding and house-heating at home and scattering oil products abroad with a prodigal hand. Unheeded warning voices were raised: U.S. oil reserves would be exhausted in 25 to 40 years. Oil squandering increased as the Pennsylvania and Ohio fields tapered off and those of Oklahoma, Texas and California were tapped. World War II found the U.S. still the chief producer and consumer of oil.

Hence the hullabaloo. Hence the profound concern in New York and Washington as well as in London and Moscow. The three Big Chiefs left Teheran, so they said, friends in fact. But that was before the announcement of a U.S. pipeline project to pump Near East oil across British controlled territory through 1,500 miles of American pipeline to refineries and waiting U.S. tankers in the Mediterranean.

Plough deep while sluggards sleep.—Ben Franklin.

IN THE WIND

From THE NATION

Big business circles are abuzz with rumors that the War Production Board may give permission next month for the resumption of civilian automobile production.

Professor Harley Lutz of Princeton, who writes the monthly Tax Review of the Tax Foundation, sees no pressing need to keep "this something called the national income" at a high level or to achieve anything better than "reasonably full employment." He thinks full employment would cost too much money.

However, the world does move. The London Daily Mail reports that Lady Hoare, wife of Sir Reginald Hoare, former British Minister in Teheran, wrote to the annual meeting in London of the National Anti-Vaccination League, of which she was an ardent supporter, that she could not attend because she had been vaccinated.

Forty-five countries still belong to the League of Nations.

The Biospherical Institute announces a lecture on "Glamor—The True Reality."

Medical care should not be thought of in economic terms, as if it were bread or coal, says Alphonse M. Schwitalis, dean of the St. Louis University School of Medicine. "To me," he says, "medical care is more related to a mother's love or a child's affection than it is to a loaf of bread or a ton of coal." That is the reason he gives for opposing the Wagner-Murray-Dingell bill.

Thurman Boddie, Negro student at the New Rochelle, N. Y., high school, has been elected president of the student body. The school has a vast preponderance of white students. This is the first time in its history that a Negro has been so honored.

Festung Europa: A new series of stamps showing the heads of Hitler and Mussolini was issued in Vienna. A man complained to a Post Office clerk that they didn't stick very well. "The stamps are all right," replied the clerk, "but people will spit on the wrong side."

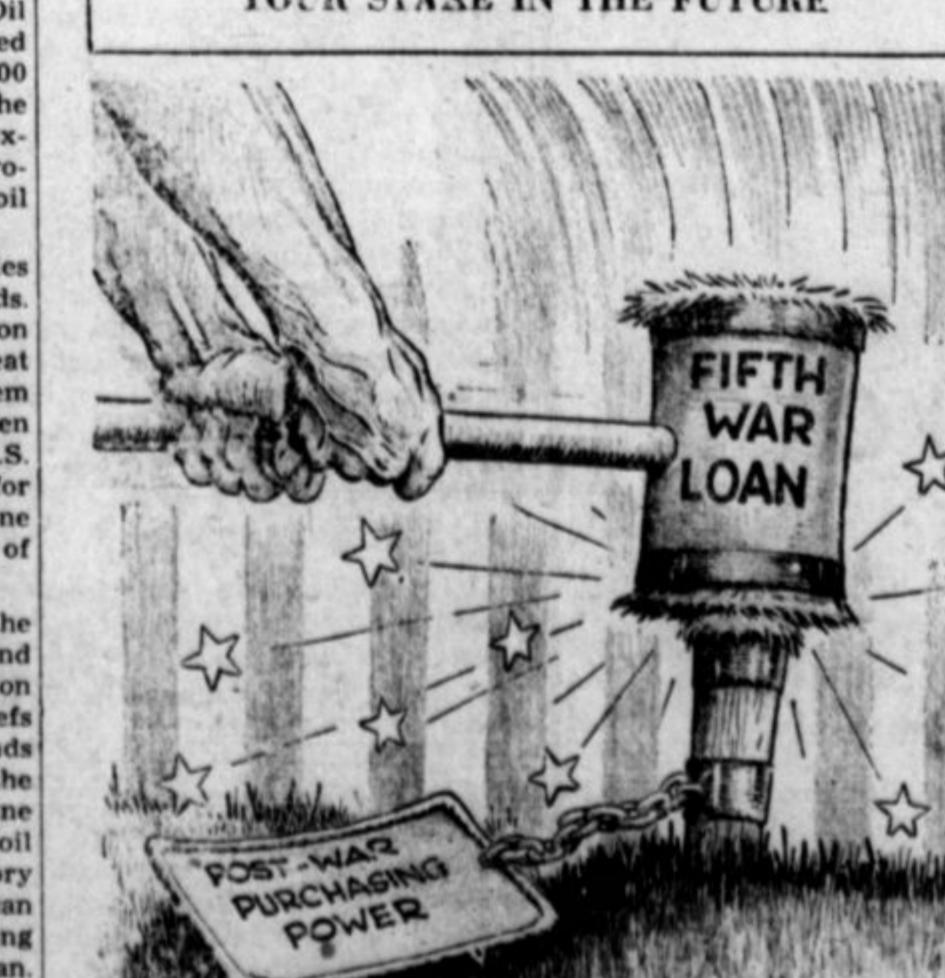
A CONGRESSMAN SPEAKS

There was a breath of fresh air in Congress when Representative Richard Harless (D., Arizona) stood up and told the members that the working people had a fundamental right to organize for political activity.

Harless told the House that democratic political activity was one of the rights for which we are fighting this war. And he called upon Congress to repeal the provisions of the Smith-Connally Act which hamper political action by organized labor.

Of course, the surprising thing is not that Harless should make such a speech but that he should have to make it. What Harless said is perfectly obvious to all democracy-loving Americans. It is a sad commentary that some members of the United States House of Representatives have to be reminded of political tenets which were born and bred in our American system of government.—Steel Labor.

YOUR STAKE IN THE FUTURE

Franco and the Bourbon

While armies of liberation breach the walls of Nazi tyranny, shrewd plans are well advanced inside and outside of Spain to save the country for reaction. They have been aided by Mr. Churchill's speech of May 24, which shocked British and American opinion by its praise of the Spanish dictator-butcher, Francisco Franco.

The dictator, it appears, now looks forward to sharing honors with another, Don Juan the Bourbon, whose return from exile in Switzerland to receive the Spanish crown is freely predicted. Various supporters of Don Juan hoped a few months ago that he could achieve this triumph without retaining Franco. Now he is reported to have agreed to rule with Franco's assistance.

This prospective future wedding of convenience and necessity may have been in Mr. Churchill's mind when, in the aforementioned speech, he predicted "increasingly good relations with Spain." But most of us will dissent from such a view. Neither Bourbon reaction nor Franco Fascism, nor a merger of the two, is compatible with the democratic standards of the United States.

Mr. Roosevelt recently cheered Americans and Britons alike by indicating, clearly if diplomatically, that he did not share Mr. Churchill's satisfaction with the Franco government's record. Were he to go further and lend strong political support to democratic forces fighting the Bourbon-Franco schemers, he would, we are confident, be backed by large majorities both in this country and Great Britain.—The Chicago Sun.

Doing A Thing The Hard Way

There is such a thing as being too technical, when living up to the very letter of the law becomes a farce. Proof of this is offered in the case of one Patrick Finn, who for the last fourteen years has been employed as a maintenance worker in a New York loft building.

Patrick is the one and only employee in the building, and yet the State Labor Relations Board has ruled that an election be held to determine whether he wants to be represented by a certain AFL union or does not want this union to be his collective bargaining agent. That's the sole issue in the case, in which there seem to be no complications whatsoever. There's only this one worker involved and only this one union.

We suppose that, in conformity with the State labor laws, the election must be a "secret" one, so as to safeguard Patrick from the wrath of the employer in case he votes for the union, and vice versa. Keeping the vote in a one-man election secret will be the neatest trick of the year, and we'd like to be there when the Labor Board does it.

Probably there was no way, under the law, of evading the holding of an election in this case, but the situation points to a need for revision of the laws to prevent a repetition of such foolishness. It seems to us that Patrick's choice of union or no union could have been made known by him without setting the ponderous machinery of the Labor Board in motion, and at a great saving in time and energy for all concerned, plus a saving in the taxpayers' money.—The Brewery Worker.

SOVIET RUSSIA COMMEMORATION DAY IN CHICAGO

General Fedor I. Belov, military attache of the Soviet Embassy, will be guest of honor at "Order Of The Day," a dramatic musical pageant in the Chicago Arena, Thursday evening, June 22, observing the beginning of the fourth year of our Soviet allies' fight against our Nazi foe, it was announced by Russian War Relief, Inc., sponsor of the program.

Released with the announcement, a proclamation by Mayor Edward J. Kelly naming the date as "Soviet Russia Commemoration Day In Chicago" calls attention to the Arena event as one at which "all Chicagoans attending will have the opportunity to manifest their spirit of unity with the people of the U. S. S. R. and all other United Nations."

Crowded with thrilling features the program scheduled includes appropriate musical numbers by a symphony orchestra directed by Nikolai Malko, famed Russian conductor and by the Russian American Chorus directed by Nikolai Popoff.

Among the prominent Chicagoans who will address the Arena audience are Clarence B. Randall, general campaign chairman of the Community and War Fund of Metropolitan Chicago; Anton Johanssen, vice-president of the Chicago Federation of Labor; Robert Travis, vice-president of the State Industrial Union Council of the CIO; Oscar Brown, national president of the NAACP; and Austin L. Wyman, chairman of the Chicago Committee of Russian War Relief.

There will be no collection speeches and no fund raising. Expenses will be met by the sale of admission tickets now available at Russian War Relief, 80 E. Jackson Boulevard and its 20 neighborhood branches. Telephone reservations can be made by calling Harrison 3252.

West-siders can obtain their tickets from Victor Cejka, 1510 W. 18th St.; Stanley Gledich, 1345 W. 18th St.; or the following Russian War Relief clothing centers: 3642 Roosevelt Rd., 2619 Ogden Ave., or 5472 Madison St.; on the southwest side at the Lithuanian center, 735 W. 31st St., or from John Markovitch, 210 W. 31st St.; on the far south side from Mrs. Sue Van Houw, 10810 S. Michigan Ave.

WISCONSIN SOCIALISTS NAME STATE TICKET

The Wisconsin Socialist Party held its state convention in Milwaukee on May 13 and 14. With enthusiasm and determination, the convention drafted a platform and program, and nominated a full slate of candidates for state and federal offices as follows:

Walter H. Uphoff, a farmer of Oregon, Wisconsin, who is a member of the Socialist national executive committee, for U. S. Senator; George A. Nelson of Milltown, candidate for Vice-President in 1936, for Governor; George Helberg of Milwaukee for Lieutenant Governor; William Kirst of Sheboygan, for Secretary of State; Walter Benson of Kenosha for State Treasurer; and Anna Mae Davis, Madison lawyer for Attorney General.

Congressional nominees are: Victor Cook, 1st district; Margaret D. Gray, 2nd district; Fred A. Dahir, 3rd district; Stanley Budney, 4th district; John C. Boll, 6th district; Dr. Lewis Frick, 7th district; Clinton B. Ballard, 8th district; Adolph Maassen, 9th district; Adolph Kreie, 10th district.

PACKING MEMBERSHIP HITS 100,000